

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1821/2519

นางสาวทองหยิบ ทองสุ ขจร นายสุทัศน์ จิตรประกอบ ล.

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 154, ป.พ.พ. มาตรา 1299, ป.พ.พ. มาตรา 1382, ป.พ.พ. มาตรา 1417, ป.วิ.พ. มาตรา 145, ป.วิ.พ. มาตรา 177, ป.วิ.พ. มาตรา 183, ป.วิ.พ. มาตรา 225

ย่อ / หลักกฎหมาย

ที่พิพาทเป็นที่ดินส่วนหนึ่งของที่ดินที่บิดาโจทก์เคยฟ้องขับไล่จำเลยออกจากที่พิพาท แล้วบิดาโจทก์กับจำเลยทำสัญญาประนีประนอมยอมความกัน โดยบิดาโจทก์ยอมให้จำเลยกับลูกหลานมีสิทธิอาศัยอยู่ในที่พิพาทไปตลอดชีวิต และศาลพิพากษาตามยอม สิทธิอาศัยดังกล่าวมิได้มีการจดทะเบียนสิทธิไว้ ต่อมาบิดามารดาโจทก์ยกที่ดินนั้นให้แก่โจทก์และบุคคลอื่น สิทธิที่จำเลยจะได้อยู่ในที่พิพาทตลอดชีวิตตามคำพิพากษาดังกล่าวนั้นเป็นประโยชน์แห่งเงื่อนไขเวลาที่จำเลยมีอยู่ โจทก์ฟ้องว่า จำเลยอาศัยอยู่ในที่พิพาท จำเลยต่อสู้ว่าครอบครองด้วยเจตนาเป็นเจ้าของ มิได้ยกประเด็นแห่งเงื่อนไขดังกล่าวขึ้นต่อสู้ ดังนี้ ถือว่าจำเลยได้สละประโยชน์แห่งเงื่อนไขดังกล่าวเสียแล้ว ไม่เป็นประเด็นแห่งคดีต่อไป และประโยชน์แห่งเงื่อนไขดังกล่าวไม่เป็นปัญหาอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนที่จำเลยจะอ้างอิงในชั้นอุทธรณ์ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยและบริวารอาศัยโจทก์ปลูกบ้านอยู่ในที่ดินซึ่งโจทก์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ร่วม โจทก์ประสงค์ใช้ประโยชน์ในที่ดินดังกล่าว ได้บอกกล่าวให้จำเลยกับบริวารออกไปจากที่ดินของโจทก์ จำเลยและบริวารเพิกเฉยไม่ยอมออก ทำให้โจทก์เสียหาย ขอให้บังคับจำเลยและบริวารออกไปจากที่ดินของโจทก์พร้อมทั้งรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไป ให้จำเลยใช้ค่าเสียหายนับแต่วันฟ้อง จนกว่าจำเลยและบริวารจะออกไปจากที่ดินของโจทก์ จำเลยให้การและฟ้องแย้งว่า ที่ดินพิพาท บิดามารดาจำเลยยกให้แก่จำเลยโดยมิได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงทางทะเบียน จำเลยได้ครอบครองโดยสงบเปิดเผย ด้วยเจตนาเป็นเจ้าของตลอดมา ๕๐-๖๐ ปีแล้ว จำเลยได้กรรมสิทธิ์ ขอให้ยกฟ้อง โจทก์ให้การแก้ฟ้องแย้งว่า จำเลยอยู่ในที่พิพาทในฐานะผู้อาศัย จำเลยไม่ได้กรรมสิทธิ์ ศาลชั้นต้นฟังว่า จำเลยอยู่ในที่พิพาทโดยอาศัยสิทธิของโจทก์ พิพากษาขับไล่จำเลยและบริวารพร้อมทั้งรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปจากที่ดินพิพาท ค่าเสียหายโจทก์นำสืบไม่ได้จึงไม่ให้ และให้ยกฟ้องแย้งของจำเลย จำเลยอุทธรณ์ขอให้ยกฟ้องโจทก์ ไม่ขอให้บังคับคดีตามฟ้องแย้งของจำเลย ศาลอุทธรณ์ฟังว่า โจทก์ได้กรรมสิทธิ์ในที่พิพาทโดยรู้อยู่แล้วว่าจำเลยกับลูกหลานมีสิทธิอาศัยอยู่ในที่พิพาทตลอดชีวิต โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลย เรื่องอำนาจฟ้องเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน จำเลยมีสิทธิอ้างอิงในชั้นอุทธรณ์ได้ แม้มิได้ยกขึ้นอ้างมาแต่ต้น โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาเห็นว่า ที่พิพาทเป็นที่ดินส่วนหนึ่งของที่ดินที่บิดาโจทก์เคยฟ้องขับไล่จำเลยออกจากที่พิพาท ต่อมาบิดาโจทก์กับจำเลยทำสัญญาประนีประนอมยอมความกัน โดยบิดาโจทก์ยอมให้จำเลยกับลูกหลานมีสิทธิอาศัยอยู่ในที่พิพาทไปตลอดชีวิต และศาลพิพากษาตามยอม สิทธิอาศัยดังกล่าวมิได้มีการจดทะเบียนสิทธิไว้ ต่อมาบิดามารดาโจทก์ยกที่ดินทั้งหมดรวมทั้งที่พิพาทให้แก่โจทก์และบุคคลอื่น สิทธิที่จำเลยจะได้อยู่ในที่พิพาทตลอดชีวิตตามคำพิพากษา

ตามยอมนั้นเป็นประโยชน์แห่งเงื่อนไขเวลาที่จำเลยมีอยู่ คดีนี้โจทก์ฟ้องว่า จำเลยอาศัยอยู่ในที่พิพาท จำเลยต่อสู้ว่าครอบครองด้วยเจตนาเป็นเจ้าของ มิได้ยกประเด็นแห่งเงื่อนไขเวลาดังกล่าวขึ้นต่อสู้คดีนี้ ถือว่าจำเลยได้สละประโยชน์แห่งเงื่อนไขเวลาดังกล่าวเสียแล้ว ไม่เป็นประเด็นแห่งคดีต่อไป และประโยชน์แห่งเงื่อนไขเวลาดังกล่าวไม่เป็นปัญหาอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนที่จำเลยจะอ้างอิงในชั้นอุทธรณ์ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่าจำเลยอยู่ในที่พิพาทโดยอาศัยสิทธิของโจทก์ และโจทก์ไม่ประสงค์จะให้จำเลยอาศัยอยู่ต่อไป โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องบังคับให้จำเลยออกไปได้ พิพากษากลับ ให้บังคับคดีไปตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้น

องค์คณะ

วิฑูร เทพพิทักษ์ · ล้วน นิลกำแหง · ประถม วิเชียรเนตร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1821/2519>